TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 12. oktobrī *

Lieta C-60/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesarbeitsgericht* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2002. gada 6. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 14. februārī, tiesvedībā

Wolff & Müller GmbH & Co. KG

pret

José Filipe Pereira Félix.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] (referents), tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] un R. Šintgens [*R. Schintgen*], tiesneses F. Makena [*F. Macken*] un N. Kolnerika [*N. Colneric*],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre Muhika Arsamendi [*Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Wolff & Müller GmbH & Co. KG vārdā — T. Mellers [T. Möller], Rechtsanwalt,

— Pereiras Fēliksa [*Pereira Félix*] vārdā — M. Faiga [*M. Veiga*], *Rechtsanwältin,*

— Vācijas valdības vārdā — A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāve,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [G. De Bergues], kā arī S. Berheota-Nunjesa [*C. Bergeot-Nunes*] un O. Kristmana [*O. Christmann*], pārstāvji,

— Austrijas valdības vārdā — E. Rīdls [*E. Riedl*] un G. Hese [*G. Hesse*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — M. Patakja [*M. Patakia*], pārstāve, kurai palīdz R. Karpenšteins [*R. Karpenstein*], *Rechtsanwalt,*

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz to, kā interpretēt EKL 49. pantu.

2 Šis lūgums radies saistībā ar prāvu starp *Wolff & Müller GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā — "*Wolff & Müller*"), būvniecības uzņēmumu, un Pereiru Fēliksu par šī uzņēmuma kā galvotāja atbildību saistībā ar minimālās algas samaksu, kas Pereiram Fēliksam bija jāsaņem no sava darba devēja.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV 1997, L 18, 1. lpp.) piektais apsvērums nosaka:

"[t]ā kā šādas starptautiskas pakalpojumu sniegšanas veicināšanai vajadzīgi godīgas konkurences apstākļi un pasākumi, kas nodrošina darba ņēmēju tiesību ievērošanu."

4 Atbilstoši Direktīvas 96/71 1. pantam ar virsrakstu "Darbības joma" [Piemērojamība]:

"1. Šo direktīvu piemēro dalībvalstī reģistrētiem uzņēmumiem, kuri saistībā ar starptautisku pakalpojumu sniegšanu norīko darba ņēmējus darbā kādā dalībvalstī saskaņā ar 3. punktu.

[..]

3. Šo direktīvu piemēro, ciktāl 1. punktā minētie uzņēmumi veic vienu no šādiem starptautiskiem pasākumiem:

a) norīko darbā darba ņēmējus dalībvalstī uz to atbildību un to vadībā saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un pusi, kam pakalpojumi domāti un kas darbojas minētajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un darba ņēmējiem norīkojuma laikā ir darba attiecības,

[..]."

5 Direktīvas 96/71 3. panta ar virsrakstu "Darba noteikumi un nosacījumi" 1. punktā noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina, lai neatkarīgi no tiesību akta, ko piemēro darba attiecībām, 1. panta 1. punktā minētie uzņēmumi nodrošinātu to teritorijā darbā norīkotajiem

darba ņēmējiem darba noteikumus, kas attiecas uz šādiem jautājumiem, kurus tajā dalībvalstī, kurā darbu veic, nosaka

— ar normatīviem vai administratīviem aktiem

un/vai

— ar kolektīviem līgumiem vai šķīrējtiesas nolēmumiem, kas ir pasludināti par vispārēji piemērojamiem 8. punkta nozīmē, ciktāl tie attiecas uz pielikumā minētajām darbībām:

[..]

c) minimālajām algas likmēm, to skaitā likmes par virsstundām; šo apakšpunktu nepiemēro darba pensiju papildu sistēmām;

[..]."

6 Atbilstoši Direktīvas 96/71 5. pantam ar virsrakstu "Pasākumi":

"Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus gadījumā, ja neizpilda šīs direktīvas prasības.

Tās jo īpaši nodrošina, lai darba ņēmējiem un/vai to pārstāvjiem būtu pieejamas atbilstīgas procedūras šīs direktīvas noteikto saistību izpildei."

Valsts tiesiskais regulējums

7 1999. gada 25. augusta *Verordnung über zwingende Arbeitsbedingungen im Baugewerbe* (rīkojums par obligāti piemērojamiem darba nosacījumiem būvniecības nozarē, *BGBl.* 1999 I, 1894. lpp.) 1. pantā paredzēts:

"Šī rīkojuma pielikumā Nr. 1 pievienotā 1999. gada 26. maija kolektīvā līguma noteikumi, ar ko būvniecības nozarē Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā paredz minimālo algu (līgums par minimālo algu), [..] ir piemērojami visiem darba devējiem un darba ņēmējiem, kas nav saistīti ar šo līgumu, kurš šajā nozarē piemērojams no 1999. gada 1. septembra, ja uzņēmuma darbība galvenokārt sevī ietver būvniecības darbus *Sozialgesetzbuch* III sējuma 211. panta 1. punkta nozīmē [Vācijas sociālā nodrošinājuma kodekss, turpmāk tekstā — *"SGB III"*]. Kolektīvā līguma noteikumi regulas piemērojamajā nozarē tāpat ir piemērojami darba devējiem, kas veic uzņēmējdarbību ārvalstīs, un to darbā pieņemtajiem darba ņēmējiem."

8 Atbilstoši *Arbeitnehmer-Entsendegesetz* (likums par darba ņēmēju norīkošanu, turpmāk tekstā — *"AEntG"*) 1.a pantam, kas ieviests ar 1998. gada 19. decembra *Gesetz zu Korrekturen der Sozialversicherung und zur Sicherung der Arbeitnehmer-*

rechte (likums, ar ko groza sociālo nodrošinājumu un nodrošina darba ņēmēju tiesības, *BGBl.* 1998 I, 3843. lpp.) 10. pantu un kas stājies spēkā 1999. gada 1. janvārī:

"Uzņēmums, kas citam uzņēmumam uztic veikt būvniecības darbus *SGB* III 211. panta 1. punkta izpratnē, ir atbildīgs par šī uzņēmuma, tā apakšuzņēmuma vai kreditora, kas rīkojas apakšuzņēmuma uzdevumā, saistībām maksāt minimālo algu darba ņēmējam vai kolektīvā līguma pušu kopējā organizācijā veikt iemaksas saskaņā ar 1. panta 1. punkta otro un trešo teikumu, 2.a punktu, 3. punkta otro un trešo teikumu vai 3.a punkta ceturto un piekto teikumu kā galvotājs, kas atteicies no iebildumu prasības. Minimālā alga pirmā teikuma nozīmē sevī ietver tikai summu, kas izmaksājama darba ņēmējam, atvelkot nodokļus un sociālos maksājumus, un maksājumus nodarbinātības veicināšanai vai sociālajiem maksājumiem atbilstošas iemaksas (neto alga)."

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

9 Pereira Fēlikss ir Portugāles pilsonis, kurš no 2000. gada 21. februāra līdz 15. maijam Berlīnē (Vācija) būvlaukumos veica mūrnieka darbus kā būvniecības uzņēmuma, kas veic uzņēmējdarbību Portugālē, darba ņēmējs. Šis uzņēmums *Wolff & Müller* vajadzībām būvlaukumos veica betona un dzelzsbetona darbus.

10 Ar 2000. gada 4. septembrī *Arbeitsgericht Berlin* [Berlīnes darba tiesa] (Vācija) celto prasību Pereira Fēlikss no sava darba devēja un *Wolff & Müller* kā solidāriem parādniekiem pieprasīja pārskaitīt nesamaksāto algu 4019,23 DEM apmērā. Viņš uzsvēra, ka *Wolff & Müller* kā galvotājs saskaņā ar *AEntG* 1.a pantu ir atbildīgs par algai atbilstošajām summām, ko viņš nav saņēmis.

11 *Wolff & Müller* izteica iebildumus pret Pereiras Fēliksa prasību, atbildot, ka tā nav atbildīga, pamatojoties uz to, ka *AEntG* 1.a pants ietver sevī nelikumīgu iejaukšanos tā brīvībā strādāt savā profesijā, kas nostiprināta *Grundgesetz* (Vācijas konstitūcija) 12. pantā, un ierobežo EKL nostiprināto pakalpojumu sniegšanas brīvību.

12 *Arbeitsgericht Berlin* apmierināja Pereiras Fēliksa prasību. *Landesarbeitsgericht* (Pavalsts darba tiesa, Vācija), izskatot *Wolff & Müller* apelācijas sūdzību, daļēji to noraidīja, un *Wolff & Müller* uzsāka kasācijas ("*Revision*") procesu *Bundesarbeitsgericht* [Federālā darba tiesa].

13 *Bundesarbeitsgericht* konstatē, ka pastāv visi priekšnosacījumi tam, lai *Wolff & Müller* kā galvotājs būtu atbildīgs, piemērojot *AEntG* 1. pantu. Tāpat tā nosprieda, ka šis noteikums ir saderīgs ar *Grundgesetz* 12. pantu, jo ierobežojums ir samērīgs. Tajā pat laikā minētais *AEntG* noteikums šai tiesai liekas esam tāds, ar ko EKL 49. panta izpratnē ierobežo pakalpojumu sniegšanas brīvību.

14 Šajā sakarā iesniedzējtiesa uzskata, ka *AEntG* 1.a pantā paredzētajai galvotāja atbildībai (turpmāk tekstā — "galvotāja atbildība") būtu nepieciešama stingra kontrole un ar to saistīts pierādīšanas pienākums, kas jo īpaši skartu ārvalstu apakšuzņēmumus. Tas radītu papildu administratīvas izmaksas ne tikai ģenerāluzņēmumam, bet arī apakšuzņēmumiem. Šie izdevumi ārvalstu būvniecības uzņēmumiem Vācijā radītu šķēršļus sniegt būvniecības pakalpojumus, padarot minētos pakalpojumus mazāk pievilcīgus.

15 Turklāt iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai *AEntG* 1a. panta izrietošais pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums ir pamatots.

16 No vienas puses, atbilstoši minētās tiesas viedoklim ar galvotāja atbildību, protams, darba ņēmējam piešķir reālu priekšrocību, kas viņu aizsargā. Darba ņēmēji paralēli savam darba devējam iegūst papildu parādnieku nolūkā nodrošināt savas tiesības uz minimālo neto algu, ko paredz valsts tiesiskais regulējums.

17 Iesniedzējtiesa uzskata, ka šai priekšrocībai tomēr ir ierobežota iedarbība. Norīkotajam ārvalsts darba ņēmējam praktiski būtu grūti Vācijas tiesās prasīt savu tiesību uz algu atzīšanu attiecībā pret uzņēmēju, kas atbild kā galvotājs. Tā kā norīkojums noteikta būvniecības projekta realizēšanai bieži ilgst ne vairāk kā dažus mēnešus, darba ņēmēji parasti nepārvalda vācu valodu un nezina Vācijas tiesisko kārtību. Tādējādi šo darba ņēmēju tiesību atzīšana Vācijas tiesās, balstoties uz galvotāja atbildību, varētu būt būtiski apgrūtināta. Otrkārt, šī aizsardzība zaudē savu ekonomiska rakstura nozīmi, ja tiek zaudēta faktiska iespēja būt pret atlīdzību nodarbinātam Vācijā.

18 No otras puses, iesniedzējtiesa uzskata, ka jāņem vērā fakts, ka atbilstoši *AEntG* pamatojumam galvotāja atbildības mērķis ir apgrūtināt līgumu slēgšanu ar apakšuzņēmumiem no tā sauktajām valstīm ar "zemajām izmaksām" un tādējādi atdzīvināt Vācijas darba tirgu, aizsargāt mazo un vidējo Vācijas uzņēmumu ekonomisko eksistenci, kā arī cīnīties pret bezdarbu šajā valstī. Šie apsvērumi ir ietverti ne tikai minētā likuma galvenajā pamatojumā, bet no tā arī izriet, to objektīvi novērtējot. Tāpat sociālu iemeslu dēļ ārvalstu darba ņēmējiem piešķirtais nodrošinājums uz dubultu vai pat trīskāršu algu laikā, kad viņi strādā būvlaukumos Vācijā, nav atrodams to mērķu starpā, ko tieši nosaka *AEntG* 1.a pants.

19 Uzskatot, ka izskatāmās prāvas iznākums ir atkarīgs no EKL 49. panta interpretācijas, *Bundesarbeitsgericht* nolēma apturēt tiesvedību un Tiesai uzdot šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai EKL 49. pants (vecajā redakcijā — EKL 59. pants) iestājas pret valsts noregulējumu, saskaņā ar kuru būvniecības uzņēmums, kas otram uzņēmumam uztic veikt būvniecības darbus, kā galvotājs, kurš atteicies no iebildumu prasības, ir atbildīgs par šī uzņēmuma vai tā apakšuzņēmuma saistībām maksāt minimālo algu darba ņēmējam vai kolektīvā līguma pušu kopējā organizācijā veikt iemaksas, ja minimālā alga sevī ietver tikai summu, kas izmaksājama darba ņēmējam, atvelkot nodokļus un sociālos maksājumus, un maksājumus darba veicināšanai vai sociālajiem maksājumiem atbilstošas iemaksas (neto alga), ja šī noregulējuma primārais mērķis nav darba ņēmēja aizsardzība attiecībā uz samaksu, vai ja šī aizsardzība ir tikai šī noregulējuma pakārtots mērķis?"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

20 Eiropas Kopienu Komisija uzsver, ka galvotāja atbildības problēma sakarā ar iemaksām kolektīvā līguma pušu kopējā organizācijā nav prāvas priekšmets, un tas attiecīgi ir jāizslēdz no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko izteikusi iesniedzējtiesa.

21 Šajā sakarā jāatgādina, ka iesniedzējtiesas uzdots jautājums ir nepieņemams tikai tad, ja ir acīmredzams, ka tas neattiecas uz Kopienu tiesību interpretāciju vai ja tas ir hipotētisks (2004. gada 7. janvāra spriedums lietā C-201/02 *Wells*, *Recueil*, I-723. lpp., 35. punkts, un minētā judikatūra). Tā tas nav apskatāmajā lietā.

22 Faktiski, no uzdotā jautājuma, ar ko pārfrāzēts *AEntG* 1.a pants un kas ir strīdīgais noteikums pamata prāvā, redakcijas izriet, ka jautājums par iemaksu veikšanu kolektīvā līguma pušu kopējā organizācijā ir cieši saistīts ar minimālās algas samaksu.

23 Tādējādi lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams visā tā pilnībā.

Par lietas būtību

24 Jāatgādina, ka, lai sniegtu derīgu atbildi tiesai, kas Tiesai izteikusi lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, Tiesai var nākties ņemt vērā Kopienu tiesību normas, uz kurām valsts tiesa prejudiciālajā jautājumā nav atsaukusies (2004. gada 22. janvāra spriedums lietā C-271/01 *COPPI*, *Recueil*, I-1029. lpp., 27. punkts, un minētā judikatūra).

25 Tomēr, kā to savos rakstiskajos apsvērumos pamatoti atzīmē Austrijas valdība un Komisija, pamata fakti, kas aprakstīti lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu, ir jāuzskata par būtiskiem attiecībā uz Direktīvas 96/71 piemērojamību. Tie faktiski atbilst gadījumam, kas paredzēts šīs direktīvas 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā.

26 Turklāt ir tiesa, ka pamata lietas fakti ir norisinājušies 2000. gada laikā, proti — pēc tam, kad bija notecējis dalībvalstīm noteiktais termiņš Direktīvas 96/71 transponēšanai, kas bija 1999. gada 16. decembris.

27 Tātad prejudiciālā jautājuma izvērtēšanas ietvaros ir jāņem vērā minētās direktīvas noteikumi.

28 Atbilstoši Direktīvas 96/71 5. pantam dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus tās neievērošanas gadījumā. Tās jo īpaši nodrošina, lai darba ņēmējiem un/vai to pārstāvjiem būtu pieejamas atbilstīgas procedūras šīs direktīvas noteikto saistību izpildei. Viens no pienākumiem, kā tas arī izriet no minētās direktīvas 3. panta 1. punkta otrā ievilkuma c) apakšpunkta, ir arī nodrošināt to, ka uzņēmumi savas valsts teritorijā norīkotajiem darba ņēmējiem garantē minimālās algas samaksu.

29 No tā izriet, ka dalībvalstīm jānodrošina tostarp tas, ka norīkoto darba ņēmēju rīcībā ir atbilstošas procedūras nolūkā efektīvā veidā saņemt minimālo algu.

30 No Direktīvas 96/71 5. panta redakcijas izriet, ka dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība, nosakot atbilstošo procedūru, kas ir atbilstīgas šī panta otrās daļas izpratnē, formu un īpašos noteikumus. Tajā pat laikā, īstenojot šo rīcības brīvību, tām vienmēr jārespektē ar Līgumu nodibinātās pamatbrīvības (šajā sakarā skat. 2002. gada 22. janvāra spriedumu lietā C-390/99 *Canal Satélite Digital*, *Recueil*, I-607. lpp., 27. un 28. punkts, kā arī 2004. gada 25. marta spriedumu lietā C-71/02 *Karner*, *Recueil*, I-3025. lpp., 33. un 34. punkts) un, proti — attiecībā uz pamata lietu — pakalpojumu sniegšanas brīvību.

31 Šajā sakarā vispirms jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgai judikatūrai EKL 49. panta prasība ir ne tikai jebkādas diskriminācijas novēršana attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, tā pilsonības dēļ, bet arī jebkāda ierobežojuma atcelšana, pat ja šis ierobežojums ir vienādi piemērojams gan vietējiem, gan arī ārvalstu pakalpojumu sniedzējiem, ja vien ierobežojums aizliedz, ierobežo vai padara mazāk pievilcīgus tā pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, kurā tas likumīgi sniedz līdzīga veida pakalpojumus (2002. gada 24. janvāra spriedums lietā C-164/99 *Portugaia Construções, Recueil*, I-787. lpp., 16. punkts, un minētā judikatūra).

32 Kā to jau nospriedusi Tiesa, uzņemošās dalībvalsts tiesiskā regulējuma piemērošana pakalpojumu sniedzējiem var aizliegt, ierobežot vai padarīt mazāk pievilcīgus pakalpojumus, ko sniedz personas vai uzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, ciktāl ar to rada papildu administratīva un saimnieciska rakstura izdevumus un izmaksas (iepriekš minētais *Portugaia Construções* spriedums, 18. punkts, un minētā judikatūra).

33 Iesniedzējtiesai piekrīt pārbaudīt, vai šāds gadījums attiecībā uz galvotāja atbildību ir arī pamata lietā. Par šo jautājumu ir svarīgi ņemt vērā minētā pasākuma iedarbību ne tikai attiecībā uz apakšuzņēmumu, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, veiktajiem pakalpojumiem, bet arī attiecībā uz ģenerāluzņēmumiem ar šīs valsts izcelsmi.

34 No pastāvīgas judikatūras arī izriet, ka, ja tāds tiesiskais regulējums kā pamata lietā *AEntG* 1.a pants, pieņemot, ka tas satur brīvas pakalpojumu sniegšanas ierobežojumu, ir piemērojams visām personām vai uzņēmumiem, kas savu darbību veic uzņemošajā dalībvalstī, šāds tiesisks regulējums var būt pamatots, ja tas atbilst obligātām vispārīgo interešu prasībām, ja vien šīs intereses neaizsargā noteikumi, kuri pakalpojumu sniedzējam ir piemērojami dalībvalstī, kurā viņš veic uzņēmēj-

darbību, un ciktāl tie garantē sasniedzamo mērķu sasniegšanu un to realizēšanā nepārsniedz nepieciešamības robežas (šajā sakarā skat. minēto *Portugaia Construções* spriedumu, 19. punkts, un minēto judikatūru).

35 Viena no obligāto vispārīgo interešu prasībām, ko jau Tiesa ir atzinusi, ir arī darba ņēmēju aizsardzība (minētais *Portugaia Construções* spriedums, 20. punkts, un minētā judikatūra).

36 Tomēr, ja principiāli varētu pieņemt, ka uzņemošās dalībvalsts tiesiskā regulējuma par minimālo algu piemērošana pakalpojumu sniedzējiem, kas uzņēmējdarbību veic citā dalībvalstī, kalpo vispārīgām interesēm, proti — darbinieku aizsardzībai (minētais *Portugaia Construções* spriedums, 22. punkts), tad, principā, tas pats attiecas uz pasākumiem, ko pieņēmusi pirmā dalībvalsts ar mērķi nostiprināt īpašus procesuālos noteikumus, kas ļauj norīkotajam darba ņēmējam efektīvi izmantot savas tiesības uz minimālo algu.

37 Faktiski, ja tiesības uz minimālo algu sevī ietver darba ņēmēju aizsardzības elementu, šo tiesību ievērošanai noteiktie īpašie procesuālie noteikumi — kā galvotāja atbildība pamata lietā — arī atzīstami kā tādi, ar ko nodrošina šādu aizsardzību.

38 Attiecībā uz iesniedzējtiesas apsvērumu, atbilstoši kuram, pieņemot *AEntG* 1a. pantu, valsts likumdevēja prioritārais mērķis ir bijis valsts darba tirgus aizsardzība un nevis atlīdzība darba ņēmējam, ir jāatgādina, ka minētai tiesai piekrīt pārbaudīt, vai, objektīvi ņemot, pamata lietā esošais tiesiskais regulējums nodrošina norīkoto darba ņēmēju aizsardzību. Ir svarīgi noskaidrot, vai šis tiesiskais regulējums

saistībā ar attiecīgajiem darba ņēmējiem sevī ietver reālu priekšrocību, kas ir būtiska viņu sociālajai aizsardzībai. Šajā kontekstā likumdevēja paustais nodoms būtu pamats nepieciešamībai tuvāk pārbaudīt priekšrocības, kas, iespējams, likumdošanas ceļā darba ņēmējiem ir piešķirtas (minētais *Portugaia Construções* spriedums, 28. un 29. punkts, kā arī minētā judikatūra).

39 Iesniedzējtiesa pauž noteiktas šaubas par to, vai attiecībā uz norīkotajiem darba ņēmējiem galvotāja atbildība sevī ietver reālu priekšrocību gan praktisko grūtību dēļ saistībā ar prasības par minimālās algas samaksu no ģenerāluzņēmuma apmierināšanu Vācijas tiesās, gan arī tāpēc, ka šai aizsardzībai zūd ekonomiska rakstura nozīme, ja tiek zaudēta faktiska iespēja būt pret atlīdzību nodarbinātam Vācijā.

40 Tomēr, kā to pamatoti atzīmē Pereira Fēlikss, Vācijas, Austrijas un Francijas valdība, kā arī Komisija, pastāv fakts, ka tāds noteikums kā *AEntG* 1.a pants sevī ietver priekšrocību norīkotajiem darba ņēmējiem, jo tiem par labu ar šo noteikumu paralēli pirmajam minimālās darba algas parādniekam — darba devējam — paredz otru parādnieku, kas solidāri ir saistīts ar pirmo un kas visumā pat ir maksātspējīgāks nekā pirmais. Objektīvi ņemot, šāda veida noteikuma saturs ir nodrošināt norīkoto darba ņēmēju aizsardzību. Pamata prāva vēl jo vairāk apstiprina šo *AEntG* 1.a panta aizsardzības funkciju.

41 Ciktāl valsts likumdevēja viens no sasniedzamajiem mērķiem ir izsargāties no negodīgas konkurences, ko īsteno uzņēmumi, kuri saviem darba ņēmējiem maksā zemāku atlīdzību nekā minimālā darba alga, kas iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, tad šāds mērķis kā obligāta prasība ir ņemams vērā, jo var pamatot ar brīvu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu, ja ir izpildīti šī sprieduma 34. punktā minētie nosacījumi.

42 Turklāt, kā to arī pamatoti savos rakstveida apsvērumos norāda Austrijas valdība, obligāti nepastāv pretruna starp mērķi saglabāt godīgu konkurenci, no vienas puses, un aizsargāt darba ņēmējus, no otras puses. Piektais Direktīvas 96/71 apsvērums norāda, ka šie divi mērķi ir sasniedzami paralēli.

43 Visbeidzot, attiecībā uz *Wolff & Müller* apsvērumiem, saskaņā ar kuriem galvotāja atbildība nav samērīga attiecībā uz sasniedzamo mērķi, faktiski no šī sprieduma 34. punktā minētās judikatūras izriet, ka, lai pasākums būtu attaisnojams, tam jānodrošina sasniedzamā mērķa realizēšana un ar to nedrīkst pārsniegt nepieciešamības robežas tā sasniegšanai.

44 Iesniedzējtiesai piekrīt pārbaudīt, vai šie nosacījumi ir ievēroti attiecībā uz nosprausto mērķi, kas ir nodrošināt attiecīgā darba ņēmēja aizsardzību.

45 Šādos apstākļos uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 96/71 5. pants, kas interpretējams EKL 49. panta kontekstā, tādā gadījumā kā pamata lietā neiestājas pret valsts noregulējumu, saskaņā ar kuru būvniecības uzņēmums, kas otram uzņēmumam uztic veikt būvniecības darbus kā galvotājs, kurš atteicies no iebildumu prasības, ir atbildīgs par šī uzņēmuma vai tā apakšuzņēmuma saistībām maksāt minimālo algu darba ņēmējam vai kolektīvā līguma pušu kopējā organizācijā veikt iemaksas, ja minimālā alga sevī ietver tikai summu, kas izmaksājama darba ņēmējam, atvelkot nodokļus un sociālos maksājumus, un maksājumus nodarbinātības veicināšanai vai sociālajiem maksājumiem atbilstošas iemaksas (neto alga), ja šī noregulējuma primārais mērķis nav darba ņēmēja aizsardzība attiecībā uz samaksu, vai ja šī aizsardzība ir tikai šī noregulējuma pakārtots mērķis.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā 5. pants, kas interpretējams EKL 49. panta kontekstā, tādā gadījumā kā pamata lietā neiestājas pret valsts noregulējumu, saskaņā ar kuru būvniecības uzņēmums, kas otram uzņēmumam uztic veikt būvniecības darbus, kā galvotājs, kurš atteicies no iebildumu prasības, ir atbildīgs par šī uzņēmuma vai tā apakšuzņēmuma saistībām maksāt minimālo algu darba ņēmējam vai kolektīvā līguma pušu kopējā organizācijā veikt iemaksas, ja minimālā alga sevī ietver tikai summu, kas izmaksājama darba ņēmējam, atvelkot nodokļus un sociālos maksājumus, un maksājumus nodarbinātības veicināšanai vai sociālajiem maksājumiem atbilstošas iemaksas (neto alga), ja šī noregulējuma primārais mērķis nav darba ņēmēja aizsardzība attiecībā uz samaksu, vai ja šī aizsardzība ir tikai šī noregulējuma pakārtots mērķis.

[Paraksti]